

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Юлиан Куюмджиев

за дисертационния труд на Гергана Тодорова Маринова

на тема

„Ролята на българските педагози и българската музика в изграждането на съвременна контрабасова школа в Мексико”

за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”

по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство”

в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”

Гергана Маринова е завършила НУМСИ „Проф. Панчо Владигеров“ – Бургас, през 1990 г. и НМА „Проф. Панчо Владигеров“ със специалност контрабас ОКС „Бакалавър“ през 1994 г. и ОКС „Магистър“ през 1995 г. През 2014 г. завършва магистърска специалност „Музикотерапия“ в град Мексико. Участвала е в майсторски класове в България, Германия, Швейцария, Чехия и САЩ. В годините 1992 – 2007 е работила като оркестрант в симфонични оркестри в България, Чехия, Турция, Франция, Испания, Португалия, Сингапур. От 2008 г. работи като помощник-водач на група в Orquesta Filarmónica de Jalisco в Гуадалахара, Мексико, от 2016 г. е и преподавател по контрабас, камерна музика и музикотерапия в Музикалния департамент на Университета в Гуадалахара. Като солист на симфонични оркестри и участник в различни камерни състави има богат репертоар – изпълнявала е произведения от Бах, Хендел, Телеман, Бокерини, Вивалди, Ботезини, Хайдн, Моцарт, Драгонети, Росини, Хофмайстер, Шуберт, Менделсон, Хиндемит, Барток, Глиер, Русел, Франсе, М. Големинов, П. Хаджиев, Е. Табаков и др.

Дисертационният труд на Гергана Маринова е пряко свързан с нейната дългогодишна изпълнителска и преподавателска дейност в Мексико. Трудът съдържа увод, пет глави, заключение, библиография и списък на концертните изяви в рамките на периода на докторантурата с общ обем 119 страници. Обект на труда е съвременната контрабасова школа в Мексико, а предмет – ролята на българските педагози и българската музика в нейното изграждане. Във връзка с това от преформулиране се нуждае текстът на с. 7, където повечето от посочените точки като предмет на изследването представляват всъщност задачи на изследването.

В първата глава авторката информира за историята на инструменталната музика и на контрабасовото изпълнителство в Мексико и на тази основа представя създаването на контрабасовата педагогическа школа в страната, като акцентира върху значението на българските педагози по контрабас в трите най-големи града в страната – столицата Мексико, Гуадалахара и Монтерей. Основна част от тази глава заема разделът, посветен на приноса на проф. Никола Попов. Благодарение на неговата дългогодишна педагогическа дейност (от 1979 до 2016 г.) в различни висши музикални учебни заведения в столицата Мексико (най-вече във Висшето музикално училище към Националния институт за изящни изкуства – от 1988 до 2016 г.) е създадена солидна традиция в контрабасовата педагогика, основана на българската педагогическа школа на проф. Тодор Тошев. Възпитаници на проф. Никола Попов, най-известните от които Гергана Маринова представя в труда, днес са на водещи позиции в симфонични оркестри и висши музикални училища в страната, работят и в много други държави. Авторката специално подчертава използването от проф. Никола Попов на българска методика на преподаването по контрабас и на български дидактически пособия, които са в основата на учебния процес. Представена е и българската

педагогическа традиция в преподаването на контрабас в Монтерей (Бойко Нонов, Николай Ангелов и Ралица Симеонова). В последната, пета глава Гургана Маринова споделя своя педагогически опит като преподавател в Университета в Гуадалахара, където въвежда методиката на проф. Тодор Тошев.

Втора, трета и четвърта глава на труда са посветени на ролята на български художествени и инструктивни произведения за контрабас в образователния процес и в концертната практика в Мексико. Гургана Маринова анализира технически и интерпретационни проблеми в „Мотиви“ и Соната за соло контрабас от Емил Табаков, Концерт за контрабас и оркестър от Марин Големинов и три етюда (№ 1, 2 и 15) от Етюди за контрабас на народностна основа от Николай Николов – произведения, които са включени в учебните програми по контрабас в Мексико, а и са част от концертния репертоар на докторантката. Това очертава друг приносен акцент в труда – въвеждането на български контрабасов репертоар в системата на обучение и учебните програми по този инструмент в Мексико. Тук бих препоръчал на докторантката да опише конкретни резултати от приложението на тези произведения в педагогическата ѝ практика в Мексико за сметка на редуциране на биографичните данни за тримата музиканти, които за Големинов и Табаков например са добре известни.

Представената справка за художественотворческата част от докторантурата включва 10 концертни изяви, осъществени в Мексико, важна част от които заемат анализирани в текста български произведения – „Мотиви“ и Соната за соло контрабас от Емил Табаков, Концерт за контрабас и оркестър от Марин Големинов и три етюда от Етюди за контрабас на народностна основа от Николай Николов, както и „Детска игра“ и „Жетва“ из Пет скици за струнен квартет от Марин Големинов, авторска транскрипция на докторантката.

Дисертационният труд на Гергана Маринова има практико-приложна стойност и изяснява мястото и значението на българската педагогическа традиция в обучението по контрабас и на български произведения за този инструмент в музикалната култура на Мексико, което представлява основният принос на труда. Ценен е и споделиеният личен преподавателски опит на Гергана Маринова и предложените от нея насоки в обучението по контрабас по отношение на сценичното поведение, движенията при музициране, сценичната треска. Добре би било обаче докторантката да прецизира формулираните в края на текста приноси (с. 110 – 112), като премахне повторенията и ги обедини съдържателно в няколко точки.

Авторефератът в обем 50 страници изчерпателно представя съдържанието на труда. Гергана Маринова има три публикации по темата на труда – две на испански език и една на български.

Представеният дисертационен труд и художественотворческата дейност в рамките на докторантурата имат важно значение за очертаване на българската традиция в преподаването на контрабас и на разпространението на български произведения за контрабас в Мексико. Въз основа на това предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Гергана Тодорова Маринова образователната и научна степен „Доктор” по научна специалност „Музикознание и музикално изкуство” в професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

31 януари 2021 г.

проф. д-р Юлиан Куюмджиев